
Internkontroll i praksis

Evalueringsprosjektet

Hege Klavenes – Horten barneverntjeneste

**HORTEN
KOMMUNE**

Horten barneverntjeneste

- Organisering : 4 team; mottak, undersøkelse og oppfølging, tiltak og omsorg – 30 ansatte
- Horten mottar ca 600 bekymringsmeldinger i året. Barn med melding ift antall innbyggere 0-17 år var for Horten 6,4 % i 2019, mens i landet for øvrig er tallet 4,2%.
- Horten har flere barn med undersøkelse (6,3 %) enn landet og sammenliknbare kommuner (4,3%)
- Andel barn med barnevernstiltak har gått ned de siste årene (3%), og er nå på samme nivå som sammenliknbare kommuner og landet for øvrig (2,9%).
- Horten har mange barn under omsorg. I Horten var 1,7 % av barn mellom 0-17 plassert i 2019, mens tallet var 1,1% for landet for øvrig.

Evalueringsprosjekt Barneverntjenesten

- 8 barnevernssaker der kommunen har overtatt omsorgen i 2017 og 2018
- Barna hadde vært i vårt system fra 2005 – 2018, noe varierende ifra sak til sak
- Sakene er tilfeldig valgt ut

Barneverntjenestens internkontroll

---

§ 2-1 Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at kommunen utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller medhold av lov. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll

- Veileder om internkontroll i barneverntjenesten:

Formålet med internkontroll er å sikre at lovens krav overholdes. Internkontroll skal bidra til å forebygge svikt og uheldige hendelser og bidra til at kommunen lærer av de feil som gjøres slik at de ikke gjentas.

Internkontroll handler om **kontroll og styring av virksomheten**. Det er også et verktøy for ledere for styring og utvikling av den daglige driften.

Internkontroll betyr systematiske tiltak som skal sikre at barneverntjenestens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med lov eller i medhold av lov om barneverntjenester.

HORTEN
KOMMUNE

Forsvarlige barneverntjenester

---

§ 1- 4 i barnevernloven lovfester at **alle tjenester og tiltak etter barnevernloven skulle være forsvarlige.**

Kravet om forsvarlighet stiller krav både til at tjenestene må holde en tilfredsstillende kvalitet, ytes i tide og i et tilstrekkelig omfang.

Barn og familier skal få hjelp som virker

Barn og familier skal møte sikre og trygge tjenester.

Barn og familier skal bli involvert og ha innflytelse.

Barn og familier skal møte tjenester som er samordnet og preget av kontinuitet

(Prop. 106 L (2012-2013), pkt 6.3.1)

Fokus på styring og ledelse viktig for å kunne tilby kommunens innbyggere forsvarlige tjenester. Formålet med internkontroll er å sikre at lovens krav overholdes.

HORTEN
KOMMUNE

Evalueringsprosjektet

- **Tid fra første bekymringsmelding til omsorgsovertakelse:**
- Gjennomsnittlig 7 år og 3 måneder fra første melding til omsorgsovertakelse
- Første bekymringsmelding har kommet i gjennomsnitt før barna fyller to år
- Vi gjennomgikk alle bekymringsmeldinger, undersøkelser, tiltak, evalueringer og så på vårt samarbeid med andre instanser.

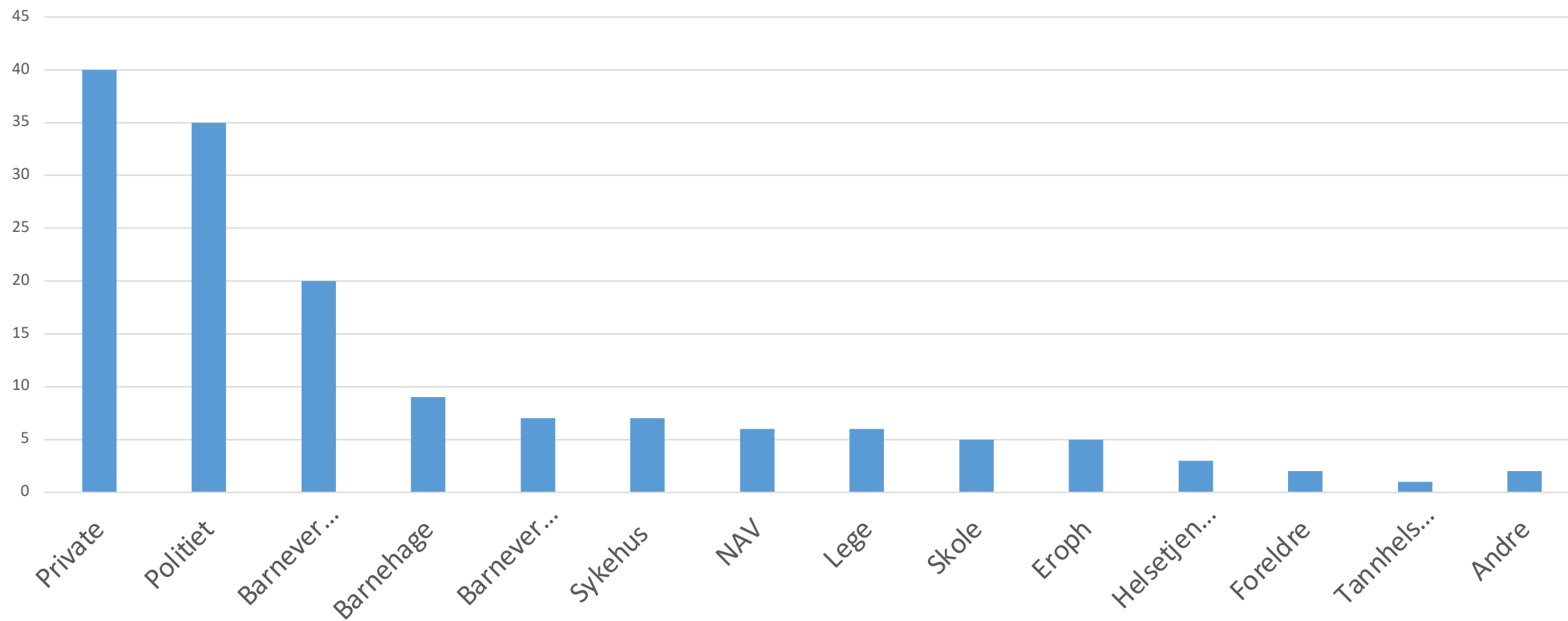
Hvilke utfordringer har foreldrene i disse 8 sakene?

- Rus
- Psykiske vansker
- Lite selvinnsikt
- Dårlig økonomi
- Dårlige og ustabil boligsituasjon
- Svake foreldreferdigheter
- Vold mellom voksne
- Foreldrekonflikter

Bekymringsmeldinger totalt i de 8 sakene

HORTEN
KOMMUNE

Eks på meldinger fra privat melder og informasjon fra skole i samme sak

---

Privat melder:

- Mulig begjæring om tvangsutkastelse, dårlig hygiene, mor mye på fest.
- Mor drikker med barna tilstede. De har ikke fått mat siden morgenen. Ufin mot sønnen. Mor sitter og drikker på utested mens barna er alene hjemme. Vold mot barna.
- Vold mot mor fra samboer, forsømmelse, manglende klær

Skole:

Skolen har ikke sendt bekymringsmelding i denne saken

Innhentet informasjon 4 ganger. En del fravær., leverer lekser og har med mat. To uhell når han ikke rekker toalettet. Stille og alene i friminuttet. Flink til å følge rutiner og beskjeder. Ikke lett å lese hans følelser. Godt samarbeid med hjemmet. Følges opp av PPT. Foreldre fått beskjed om å følge opp lekser bedre. Kommer av og til ustelt på skolen, urene klær og bustete hår.

HORTEN
KOMMUNE

Barns medvirkning

---

§ 1-6. Barnets rett til medvirkning: Alle barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører barnet etter denne loven. Barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og har rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter. Barnet skal bli lyttet til, og barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med barnets alder og modenhet. Barn som barnevernet har overtatt omsorgen for, kan gis anledning til å ha med seg en person barnet har særlig tillit til. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om medvirkning og om tillitspersonens oppgaver og funksjon.

Alle barna er snakket med flere ganger.

Barnesamtalen er metodisk brukt i mange samtaler

Barna forteller i liten grad om vold, overgrep og mishandling

Det ingen grunn til å tro at barn lyver når de først forteller

Når barn forteller kan det ende i hasteflytting

Funn i disse 8 sakene

- Det tar lang tid fra første bekymringsmelding til 4-12
- Høy bekymring fra politi, naboer og familie
- Lav bekymring hos barnehage, skole og Helsetjeneste før i siste fase av BV-saken
- Mye motstand fra foreldre i undersøkelse og tiltak
- Behov for tiltak fra flere instanser
- I hovedsak kortvarige foreldreveiledningstiltak
- Liten bruk forskningsbaserte tiltak
- Lav effekt på foreldreveiledningstiltakene
- Mangelfulle bestillinger og evalueringer
- Tiltaket lite tilpasset bekymringen
- Bytte av kontaktpersoner i flere enheter, «begynner på nytt hver gang»
- Stor grad av akutt plasseringer

Tiltak

- Når man vet må man handle
- Stake ut en ny retning
- Oppleves å ha større effekt ved å gjøre en gjennomgang lokalt, enn nasjonale tilsyn

Tiltak - ledelse

- Endring i barnevernleders rapportering til barne- og familiesjef
- Teamleder rapporter månedlig til barnevernleder på status i sitt team, i samtale og ved å skrive månedlig avvik
- Skjema for røde saker – oversikt over de mest alvorlige barnevernssakene – skal sikre riktige prioriteringer og bidra til helhetlig hjelp
- Aktiv bruk av virksomhetsplan for tjenesten og handlingsplaner for teamene
- Avvikssystemet brukes aktivt – jobber systematisk for å lukke avvik
- Gjennomføres årlige ROS analyser på faste temaer, samt ROS analyser på særlige utfordrende områder
- Stikkprøvekontroller
- Styrke politisk og administrativ eierskap til barneverntjenesten
- Lagd status og kvalitetsmelding for barneverntjenesten 2020

Tiltak - saksbehandling

- Meldinger: Eget mottaksteam. Større fokus på meldingsfasen og viktigheten av denne. Tydelig bestilling til undersøkelse – sikre rød tråd fra melding til undersøkelse
- Undersøkelse; fokus på evalueringer og analyse. Gjennomgang og forbedring av våre innhentning av informasjonsbrev, bruk av Kvello undersøkelser, fokus på dokumentasjon – særlig av vurderinger, øke kvaliteten for vurderinger knyttet til hasteplasseringer og omsorgsovertakelse. Undersøkelse skal sikre rød tråd. Hvordan jobbe i motstand og hvordan gjøre det trygt nok til at barn kan fortelle.
- Tiltak: Eget tiltaksteam. Vi skal hjelpe mest de familiene som trenger det mest. Fokus på prioriteringer i saker. Kunne tilby omfattende og intensive tiltak. Tydelig tiltaksplan og fokus på evalueringer. Tiltaket skal samsvare med bekymringen og det familien trenger og ønsker hjelp til

Tiltak - kompetanse

- Bruk av Visma veileder for å sikre kontinuerlig opplæring
- Flere ansatte på videreutdanning
- Startet arbeid med å lage en egen opplæringspakke til ansatte i Horten barneverntjeneste
- Utarbeidet ny kompetanseplan for tjenesten
- Alle ansatte får 1,5 time saksveiledning med teamleder annen hver uke
- Individuell veiledning første år som ansatt i tjenesten fra 2021
- Veiledning i team

- Styrket dialogen med skole, barnehage, helsetjeneste – faste samarbeidsrutiner og deltakelse i KOteam

Tiltak - brukermedvirkning

- Kontinuerlig bruk av brukerundersøkelse – en app som ligger på ipad til kontaktpersonene
- Rekruttert 2 proffer.
- Barne- og ungdomsrådet i kommunen

Effekt etter evalueringsprosjektet

- Forslag til tiltak i de andre enhetene i oppvekst
- Økt fokus på sikre riktig og god hjelp til de familiene som trenger det mest
- Prosjektet er presentert i mange ulike foraer i kommunen – skapt en bedre innsikt i barneverntjenestens arbeid – også presentert for politikere
- Det å være en så åpen tjeneste har ført til økt tillit hos samarbeids instanser
- Skapt en tydelig retning for videre kvalitets, utviklings og ledelsesarbeid i tjenesten
- Stabil ansattgruppe med lite sykefravær
- Lite avvik på fylkesmannrapporteringer

- Nytt evalueringsprosjekt pågår nå ift tiltaksarbeidet

